

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Hallituksen esitys virka- apudirektiivin täytäntöönpanolain muuttamisesta (HE 142/2025 vp)

MIINA LEHTONEN, ERITYISASIAANTUNTIJA

16.10.2025

VEROJAOSTO

DAC9-direktiivin tausta

- Neuvosto antoi 14.4.2025 direktiivin (EU) 2025/872, jäljempänä *DAC9-direktiivi*, hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla annetun direktiivin 2011/16/EU, jäljempänä *virka-apudirektiivi*, muuttamisesta.
- DAC9-direktiivi liittyy läheisesti minimiverodirektiiviin (direktiivi monikansallisten konsernien ja suurten kotimaisten konsernien maailmanlaajuisen vähimmäisverotason varmistamisesta unionissa (EU) 2022/2523)¹⁾, jonka tavoitteena on varmistaa monikansallisten konsernien ja suurten kotimaisten konsernien maailmanlaajuinen vähimmäisverotaso EU:ssa.
- DAC9-direktiivillä virka-apudirektiivin soveltamisala laajennettiin kattamaan myös minimiverotuksen automaattinen tietojenvaihto.
- Perustuu OECD:n julkaisemaan minimiverotuksen tietoilmoittamista koskevaan ohjeistukseen ja ilmoituksen vakiomalliin (ns. GloBE Information Return, GIR) sekä tietoilmoitustietojen vaihtamista koskevaan sopimukseen (Multilateral Competent Authority Agreement on the Exchange of GloBE Information, GIR MCAA).

DAC9-direktiivin tavoitteet

- Toimia minimiverodirektiivin edellyttämänä toimivaltaisten viranomaisten välisenä tietojenvaihtosopimuksena.
- Helpottaa konsernien minimiverodirektiivin mukaisia ilmoitusvelvollisuuksia mahdollistamalla täydennysveron tietoilmoitusten keskitetty ilmoittaminen EU-alueella.
- Yksinkertaistaa ilmoitusvelvollisuuksia ja vähentää monikansallisille konserneille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa.
- Saattaa OECD:n piirissä kehitetty minimiverotuksen tietoilmoittamista koskeva GIR-vakiomalli osaksi EU-lainsäädäntöä.

DAC9-direktiivin pääasiallinen sisältö

- Minimiverotuksen tietojenvaihtoa koskevassa virka-apudirektiivin uudessa artiklassa määriteltäisiin perusta täydennysveron tietoilmoitustietojen automaattiselle vaihtamiselle.
 - Tiedot vaihdettaisiin OECD/G20-maiden IF-kokoonpanossa sovitun *dissemination approach* -lähestymistavan mukaisessa laajuudessa.
 - IF:n *dissemination approachin* mukaisesti tietoja vaihdetaan siinä laajuudessa kuin ne verotusta varten ovat tarpeen – tietoja ei siten jaeta vapaasti kaikille maille, vaan ainoastaan niille, joilla on kulloisessakin tilanteessa verotusoikeus.
- Lisäksi säädetään täydennysveron tietoilmoitusten oikaisemisessa, noudattamisessa ja valvonnassa käytettävistä menettelyistä.
- Virka-apudirektiiviin lisättäisiin uusi liite: GIR-vakiomalli täydennysveron tietoilmoitukselle.
- Ehdotuksella mahdollistetaan täydennysveron tietoilmoitustietojen vaihtaminen jäsenvaltioiden välillä sekä keskitetty täydennysveron tietoilmoitusten antaminen EU:n alueella paikallisen ilmoittamisen sijasta.

Nykytila ja sen arviointi

- Minimiverolaki (laki suurten konsernien vähimmäisverosta) sisältää jo DAC9-direktiivin velvoitteiden täytäntöönpanon ja soveltamisen kannalta tarpeelliset asiasisällöiset säännökset (mm. ilmoitusvelvollisuus, täydennysveron tietoilmoitukseen sisältyvät tiedot, veronkorotus).
- Osa DAC9-direktiivin säännöksistä ja velvoitteista taas kohdistuu jäsenvaltioiden toimivaltaisiin viranomaisiin, Suomessa Verohallintoon (mm. vakiomallin käyttäminen ja tietojen vaihtaminen *dissemination approach* –tietojenvaihtomekanismia noudattaen).
 - Verohallinnon olisi tämän vuoksi otettava ne asianmukaisella ja riittävällä tavalla huomioon ja varmistettava tarvittaessa päivitettävillä menettelyillään, ohjeistuksillaan ja järjestelmillään, että direktiivin tehokas täytäntöönpano toteutuu sen toiminnassa.
- Virka-apudirektiivin muutokset on lisäksi vietävä virka-apudirektiivin täytäntöönpanolakiin.

Lakimuutosehdotus

- Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annettua lakia (ns. virka-apudirektiivin täytäntöönpanolaki)
- DAC9-direktiivi ehdotetaan implementoitavaksi käyttämällä niin sanottua blankettimuotoista täytäntöönpanosäännöstä, jonka mukaan direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvat säännökset olisivat Suomessa lakina noudatettavia.
- Tämän lisäksi lakiehdotus sisältää ainoastaan direktiivin velvoitteiden täytäntöönpanon ja soveltamisen kannalta tarpeelliset soveltamisalaa ja yhteistyömuotoja koskevat säännökset.
 - Vastaavia virka-apudirektiivin täytäntöönpanolain 1-3 §:ää ehdotetaan muutettavaksi DAC8-direktiiviä koskevalla hallituksen esityksellä (HE 84/2025 vp).
- Direktiivin edellyttämät lait on oltava voimassa 1.1.2026

Esityksen vaikutuksista

- Esityksen tarkoituksena on mahdollistaa minimiverotusta koskevien tietojen automaattinen tietojenvaihto EU:n alueella, jolloin konserniyksiköt voisivat paikallisen ilmoittamisen sijasta antaa täydennysveron tietoilmoitukset keskitetysti.
- Keskitetyn ilmoittamisen voidaan katsoa vähentävän verovelvollisille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa, kun konsernin ylin emoyksikkö tai muu ilmoittava yksikkö voi antaa täydennysveron tietoilmoituksen muiden konserniyksiköiden puolesta.
- Minimiverotuksen tietojenvaihto tulee vaatimaan ja on jo vaatinut Verohallinnolta huomattavia kustannuksia ja resurssitarpeita.
 - Minimiverotuksen käyttöönoton toteutus esimerkiksi tietojärjestelmien, raportoinnin ja tietojenvaihdon osalta Verohallinnossa on jo pitkällä, jotta tietoja voitaisiin vastaanottaa sekä vaihtaa vuoden 2026 aikana. Verohallinnon on lisäksi luotava uusi tietovirta saatavien tietojen hyödyntämistä varten ja otettava uudet tiedot osaksi verotukseen liittyvää riskienhallintaa ja -valvontaa.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!